

...

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.007/2024/15.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Frisch Ügyvédi Iroda (Felperesi Jogi Képviselő Címe ügyintéző: dr. Frisch Gábor pártfogó ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (felperes címe) felperesnek – a dr. Halmai Dávid ügyvéd (alp. jogi képv. címe) által képviselt **alperes1** (alperes címe) alperes ellen munkabér megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 21.M.70.592/2022/22. számú ítélete ellen a felperes által 23. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

végzést:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A másodfokú bíróság az alperes másodfokú perköltségét 20.000 (húszezer) forint + áfa összegben, a fellebbezési illetéket 64.000 (hatvannégyezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. november 22-én meghozott 21.M.70.592/2022/22. számú ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest 40.000 forint perköltség megfizetésére az alperes javára, valamint megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

[2] Az általa megállapított tényállás szerint a felperes az alperes ügyvezető tulajdonosával, ügyvezető tulajdonossal szóban megállapodott arról, hogy napi hét óras részmunkaidőben havi nettó 400.000 forint munkabérért autószerelő munkakörre létesít munkaviszonyt az alperessel 2022. július 4. napjától. A munkaszerződés írásba foglalása nem történt meg. A felek a munkaviszony hosszában nem egyeztek meg, közöttük arról volt szó, hogy a munkaviszony első három hónapjára próbaidőt kötnek ki és a felmondási idő egy hónap lesz. A munkaviszonyról való egyeztetési folyamatban az alperes ügyvezetőjének fia, ügyvezető fia is részt vett, aki édesapja megbízása alapján gyakran látott el adminisztratív feladatokat az alperesi cég számára.

[3] A felperessel ügyvezető fia 2022. augusztus 18-án szóban azt közölte, hogy az alperes nem kívánja a továbbiakban foglalkoztatni, egyben kifizette a felperesnek az addig járó munkabért, majd a felperest elküldte a munkahelyéről. Utóbb a felperes többször próbálta felvenni a kapcsolatot az alperessel a felmondási időre járó bérét követelve. Az alperes ennek teljesítésétől elzárkózott.

[4] Az elsőfokú bíróság a felperes 800.000 forint felmondási időre járó távolléti díj megfizetése iránti kereseti kérelmét megalapozatlannak találta. Döntését a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 44. §-ára, 45. § (2) és (5) bekezdésére, 69. § (1) bekezdésére, és 79. § (1) bekezdés a) pontjára alapította.

[5] Rögzítette, hogy a felek egyező előadása szerint írásba foglalt munkaszerződés nélkül a felek között 2022 nyarán néhány hétre munkaviszony jött létre. A felek egyező előadást tettek a felperes munkakörére és munkabérére egyaránt. Annak a vitatott kérdésnek az eldöntésére, hogy a felperes a munkaviszonya megszüntetésével összefüggésben jogosult volt-e felmondási időre járó távolléti díjra és milyen összegben, a felek által indítványozott bizonyítási eljárást folytatta le. Ennek alapján megállapította, hogy ügyvezető fia tanú nem támasztotta alá a felperes azon állítását, hogy a felek öt éves határozott idejű munkaviszonyban állapodtak és három hónap felmondási időt kötöttek ki. Ezzel ellentétben a tanú azt állította, hogy a munkaviszony határozatlan időre jött létre és kifejezetten arról beszéltek, hogy a felmondási idő egy hónap lesz, a három hónap a próbaidő időtartamával összefüggésben került említésre. A tanú elmondása szerint az alperes minden munkaszerződésben próbaidőt köt ki, a próbaidőről a felperessel is kifejezetten beszéltek, aki ennek tudatában fogadta el a megállapodást.

[6] Rögzítette, hogy a felperes a felhívás ellenére a munkaszerződés elemeinek bizonyítására a fentieken túl további bizonyítási indítványt nem jelölt meg. Mellőzte ugyanakkor a felperes feleségének meghallgatására tett bizonyítási indítványt, mivel az a munkaviszony megszűnését követő eseményre és a nem a perben jelentőséggel bíró kérdésekre vonatkozott.

[7] ügyvezető fia tanúvallomása alapján megállapította, hogy az alperes igazolta azt az állítását, hogy a felek a munkaviszony létesítésével összefüggésben próbaidőt kötöttek ki. Arra figyelemmel, hogy a próbaidő alatt közölt azonnali hatályú felmondáshoz a felmondási időre vonatkozó rendelkezések nem kapcsolódnak és felmondási időre járó távolléti díjat nem kell fizetnie a munkáltatónak, a kereseti kérelmet elutasította.

A felperes fellebbezése

[8] A felperes az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes kereset szerinti marasztalását kérte.

[9] Előadta, hogy az alperes – jogi képviselője útján – egy hónapra járó munkabérének megfizetésére ajánlatot tett, amit azonban az alperes rosszhiszeműnek minősülő eljárása miatt elfogadni nem tudott. ügyvezető fia a perben életszerűtlen módon nem emlékezett semmire, illetve apjával kapcsolatosan valótlan állításokat tett csak azért, hogy a részére jogosan járó juttatást ne kelljen kifizetni.

[10] Hangsúlyozta, hogy semmilyen próbaidőről nem volt szó közöttük, csak az öt éves munkaviszonyról, próbaidő esetén nem hagyta volna ott a korábbi, 14 éves munkaviszonyát és bizonytalan helyzetre nem jött volna el onnan, ahol egyébként ügyvezető fia kocsiját is javította. A tanú volt az, aki elhívta a perbeli jogviszonyba, majd ezt követően mégsem emlékezett az eseményekre és valótlanosságokat állított. Az alperes tevékenységi köre között egyébként sem szerepel az autójavítás, ugyanakkor az Bevásárlóközpont alagsorában 100-150 régi autó áll a tulajdonos Ügyvezető Tulajdonos hobbija miatt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[11] Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[12] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság érdemben helyes, megalapozott döntést hozott azt követően, hogy megfelelő és kellően részletes tájékoztatást adott a feleknek az anyagi pervezetés körében a bizonyítási kötelezettségükre nézve. Megfelelően vette figyelembe, hogy a felperes terjedelmes és egyben sokszor csapongó, ellentmondásos nyilatkozatai, folytonos önisméltelése tekintetében mi minősül relevánsnak a követelés kapcsán. A felperesnek lehetősége lett volna jogi képviselőt megbízni, illetve pártfogó ügyvéd segítségét igénybe venni, erről szintén megfelelő tájékoztatást kapott, mindezzel mégsem élt a felperes.

[13] Hangsúlyozta, hogy kizárólag az ügy gyors lezárása, a békés megegyezés és további költségek elkerülése végett ajánlott fel egy bizonyos összeget a felperesnek, aki azt nem fogadta el. A felperes fellebbezésében az elsőfokú eljárásban már többször előadott állításait ismételte meg, de nem adta elő azokat a tényeket és jogi érvelést, hogy milyen körben megalapozatlan az elsőfokú ítélet, annak vitatását érdemben mire alapítja.

A másodfokú bíróság döntése

[14] A felperes fellebbezése alapos.

[15] A másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontja miatt az anyagi pervezetést nem megfelelően adta meg, ellenben a tényállást részlegesen tárta fel, ezért eljárásjogi szabálysértés miatt az érdemi döntése megalapozatlan és az eljárás megismétlése szükséges.

[16] A perbeli jogvita tárgyát a felek által 2022. július 4-én szóban létesített munkaviszonyból eredő kötelezettségek tartalma, annak teljesítése, illetve elmaradásából eredő jogkövetkezmények alkalmazása képezte.

[17] A munkaviszonyt érintően az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás alapján azt állapította meg, hogy a felperes a perben tett állításait, miszerint határozott öt éves időtartamra és három hónap felmondási időre vonatkozó megállapodással létesített munkaviszonyt, bizonyítani nem tudta, ellenben igazoltnak találta a próbaidő kikötésére vonatkozó alperesi állítást, ezért a kereseti kérelmet elutasította.

[18] A perbeli esetben a felek a munkaszerződés Mt. 45. § (1) bekezdése szerinti kötelező tartalmi elemeiben (alpbér és munkakör) nem vitatottan szóban megállapodtak, ezáltal a munkaviszony közöttük létrejött. A munkaviszonyra vonatkozó jogszabályi keretek között a munkaviszony alanyainak lehetősége van bármely egyéb kérdésben való megállapodásra is, így az Mt. 69. § (3) bekezdése szerint a felek a törvényben [Mt. 69. § (1) és (2) bekezdés] foglaltaktól hosszabb, legfeljebb hat havi felmondási időben is megállapodhatnak határozatlan és határozott idejű munkaviszonyban egyaránt. A felmondási idő jogintézménye ugyanakkor nem kapcsolódik minden munkaviszony megszüntetési módozathoz, a személyesen eljáró felperes elsőfokú eljárásban pedig nem terjesztett elő olyan konkrét, tartalmilag egyértelműen meghatározott kérelmet, amelyből megállapítható, hogy az igényét mire alapítja. Ennek tisztázása nélkül azonban a jelen jogvitában megalapozott döntés nem hozható.

[19] A másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. § (4) bekezdése és 369. § (4) bekezdése szerint eljárva a 13. sorszámú végzésével tájékoztatta a feleket, hogy az elsőfokú bíróság által végzett anyagi pervezetés nem volt megfelelő. A másodfokú bíróság egyben rögzítette, hogy a perben a felperest terheli annak bizonyítása, hogy a munkaviszonya oly módon szűnt meg, amelyhez felmondási idő és a kereseti kérelemben megjelölt összegű juttatásra való jogosultság kapcsolódik. Erre figyelemmel felhívta a feleket, hogy a Pp. 370. § (4) bekezdése szerint nyilatkozzanak arról, kérik-e figyelembe venni az elsőfokú bíróság nem megfelelő anyagi pervezetését, és a másodfokú bíróság anyagi pervezetése alapján lefolytatni az eljárást, valamint a felperest, hogy tegyen részletes nyilatkozatot arra nézve, hogy a kereseti kérelem szerinti felmentési időre járó juttatásra mely munkaviszony megszüntetési módozat alapján és milyen bruttó összegben jogosult.

[20] A felperes mint fellebbező fél a másodfokú bíróság anyagi pervezetésére úgy nyilatkozott, hogy kéri annak figyelembe vételét és a másodfokú bíróság anyagi pervezetése alapján lefolytatni az eljárást. Továbbá úgy érvelt, hogy a munkaviszonyában próbaidőt nem kötöttek ki, az alperes az Mt. 65. § (1) bekezdése szerinti felmondással szüntette meg a jogviszonyt, így alkalmazni kell a felmondási idő szabályait, amelyre nézve az Mt. 69. § (3) bekezdése alapján a törvényi mértéktől hosszabb, két hónapi időtartamban állapodtak meg. Az alperes a másodfokú bíróság felhívására nyilatkozatot nem tett.

[21] A Pp. 247. § (2) bekezdése szerint a jogi képviselő nélkül eljáró félnek az érvényesíteni kívánt jogot és az anyagi jogi kifogást az annak alapjául szolgáló tények előadásával kell megjelölni. Nem mellőzhető a tények részletesebb előadására vonatkozó bírósági felhívás - ha a tények és a kérelem nem feleltethetők meg egymásnak - annak tisztázására, hogy a fél által érvényesíteni kívánt jog miért és hogyan következik az előadott tényekből. Mindez irányadó az alperesi ellenkérelem hiányos tartalma, jogi érvelése esetén is, jogi képviselővel eljáró fél esetében is, figyelemmel a Pp. 237. §-a szerinti anyagi pervezetésre vonatkozó szabályokra. Továbbá az alperesnek kell az alperesi jogállítást alátámasztó jogi érvelését előadni, mellyel szemben értelemszerűen a felperes is felhozhatja majd annak cáfolatára szolgáló jogi ellenérveit.

[22] Az elsőfokú bíróság a felek munkaviszony létesítésére irányuló megállapodásának tartalmát vizsgálta kizárólag, de a kereseti kérelem nem bírálható el anélkül, hogy a munkaviszony megszüntetésének módjára vonatkozó – a másodfokú eljárásban megtett – felperesi állítás bizonyítása és a pontos bizonyítási érdekről való tájékoztatás ne történne meg. Az alperes anélkül, hogy a kereseti kérelem jogalapja tisztázásra került volna, azzal kívánta cáfolni a felperesnek a „megállapodás szerinti felmondási időre járó juttatás” körében tett előadását, hogy a munkavállalóival egyébként próbaidőt köt ki a foglalkoztatás során. A próbaidő kikötése az Mt. 45. § (5) bekezdése alapján a munkaszerződés lehetséges tartalmi eleme, azt a felek kizárólag a munkaszerződésben köthetik ki érvényesen az Mt. ezen rendelkezése szerint, ehhez a felek konkrét megállapodása szükséges.

[23] A másodfokú eljárásban történt anyagi pervezetésre figyelemmel a felek nyilatkozatai eltérnek a munkaviszony megszüntetésének módjára nézve, miszerint az felmondással, vagy azonnali hatályú felmondással próbaidő alatt szűnt meg. Ennek tisztázása az elsőfokú eljárásban nem történt meg, a felperes csak arról kapott tájékoztatást, hogy bizonyítási érdekébe az tartozik, hogy a jogszabályban meghatározott hosszabb felmondási időben állapodott meg. Mindezeket túl a lefolytatott bizonyítási eljárás szabályszerűsége kapcsán a másodfokú bíróság utal a Pp. 294. § (6) bekezdésének azon előírására, miszerint, ha a tanú vallomása más tanúnak vagy a személyesen meghallgatott félnek az előadásával ellentétben áll, az ellentét tisztázását szükség esetén szembesítéssel kell megkísérelni. A perbeli esetben okirati bizonyíték hiányában a szóbeli egyeztetések során elhangzottak tartalmának tisztázása kiemelt jelentőséggel bír azzal együtt, hogy a tanúként meghallgatott személy hozzátartozói kapcsolatban áll az alperes törvényes képviselőjével. A felperes és a meghallgatott tanú előadása közötti ellentmondás feloldását az elsőfokú bíróság nem kísérelte meg, ez azonban nem mellőzhető, illetve a konkrét megállapodás és a munkaviszony megszüntetésének körülményei, a módjának feltárása további bizonyítást is indokoltá tesz, ezért a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a bizonyítás kiegészítése a másodfokú eljárás kereteiben nem ésszerű. A Pp. 110. § (3) bekezdésében megjelenő „tartalom szerinti elbírálás elve” alapján a másodfokú bíróságnak az alperes fellebbezésében előadott kérelmet a fellebbezés előterjesztésével elérni kívánt célnak megfelelően kellett figyelembe venni és a megalapozott eljárási és anyagi kifogásokra figyelemmel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének volt helye. Ezért a Pp. 381. §-a alapján az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[24] A megismételt eljárást a perfelvételi szaktól kell folytatni és az elsőfokú bíróságnak a tényállás teljes körű feltárásához a feleket részletes tény- és jogállításainak jogalap útján való megjelölésével bizonyítási érdekeikre figyelemmel bizonyítási indítványok megjelölésére kell felhívni. Ezt követően kell a munkaviszony létesítésekor elhangzott nyilatkozatokat és a munkaviszony megszüntetésének módját is tisztázni a felek által megjelölt bizonyítási eszközök útján a felperes és a meghallgatott tanú/k szembesítésére is kiterjedő bizonyítás lefolytatásával. A munkaviszony megszüntetésének körülményei azért relevánsak, mert a felperes nem vitatottan nyugdíjas munkavállaló volt és esetében a munkáltatói felmondást sem kellett indokolással ellátni, ellenben annak alkalmazása a felek eltérő megállapodása hiányában is felmondási időre járó díjazást eredményez, a kereseti kérelem e körben sem tisztázott. Be kell szerezni továbbá a munkaviszony megszüntetésének időpontjára nézve az alperes tényelőadását is, mivel az írásbeli ellenkérelemben és szóban e körben pontos nyilatkozatot nem tett, amit a tanúvallomás nem pótolhat azzal együtt, hogy konkrét adatot a perben meghallgatott tanú vallomása sem tartalmazott.

[25] A megismételt eljárásban a fentebb leírtak szerint lefolytatott bizonyítás alapján lehet csak az összecszerűségében pontosított kereseti kérelem megalapozottságáról állást foglalni.

Záró rendelkezések

[26] A Pp. 386. § (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésre figyelemmel az alperes másodfokú perköltségét és a másodfokú eljárással felmerült illeték összegét megállapította a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése, illetve az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján, annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell döntenie az eljárást befejező érdemi határozatában. A másodfokú perköltség körében a felperes pártfogó ügyvédi munkadíjára vonatkozó rendelkezések meghozatalát kérte, a pernyertesség-pervesztesség aránya, így a pártfogó ügyvédi díj viselésére vonatkozó kötelezettség jelen másodfokú eljárásban nem állapítható meg, így erre nézve a másodfokú bíróság mellőzte a határozathozatalt.

[27] A döntés meghozatalára a Pp. 376. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tárgyaláson kívül került sor.

[28] A végzés elleni fellebbezést a Pp. 365. § (2) bekezdése kizárja.

Budapest, 2024. május 21.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.

előadó bíró

dr. Laczó Adrienn Lilla

bíró